

Evaluering af Beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen handler om revisionen af statsregnskabet for 2023 og består af fire kapitler, samt tre bilag:

- Kapitel 1: Formål og konklusion
- Kapitel 2: Væsentlige fejl i ministeriernes regnskaber
- Kapitel 3: Fremhævelser
- Kapitel 4: Fejl og svagheder i ministeriernes regnskabsforvaltning
- Kapitel 5: Sager, der kan afsluttes
- Bilag 1: Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2023
- Bilag 2: Metodisk tilgang
- Bilag 3: Sager, vi følger fra tidligere beretninger

I kapitel 1 introducerer Rigsrevisionen regnskabslæseren for revisionens formål og mulige konklusioner på en klar og forståelig måde. Kapitlet starter med en redegørelse for, at formålet med revisionen er at undersøge om statsregnskabet er rigtigt, samt om staten har overholdt bevillingerne. Rigsrevisionens standardkonklusioner præsenteres sammen med en redegørelse for principperne for fastsættelse af væsentlighedsniveauet i statsregnskabet og i de enkelte ministeriers regnskaber. Det samlede væsentlighedsbeløb for revisionen af statsregnskabet oplyses, men ikke væsentlighedsniveauet for de enkelte ministerier. Denne oplysning fremgår dog af Bilag 2 Figur A, som der henvises til. Kendskab til det konkrete væsentlighedsniveau gør det muligt for læseren af beretningen at forholde sig til Rigsrevisionens konklusioner, der sondrer mellem om fejl og bevillingsafvigelser er væsentlige eller ikke.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionssager i beretningen?

I kapitel 1 redegøres for Rigsrevisionens hovedkonklusion på revisionen af statsregnskabet. Ud af 23 regnskaber på paragrafområderne er der positive konklusioner i de 20 og konklusioner med forbehold i tre. Rigsrevisionen henleder endvidere læserens opmærksomhed på problematiske forhold i to andre ministerier, som dog ikke har givet væsentlige fejl i regnskaberne. Tabel 1 giver en god oversigt over konklusionerne på de enkelte paragrafregnskaber, samt henviser til de relevante steder i beretningen, hvor baggrunden for forbeholdene, fremhævelserne eller svagheder i regnskabsforvaltningen omtales nærmere. Det er en rigtig god formidling af revisionens overordnede konklusioner, som Rigsrevisionen bør holde fast i.

Kapitel 2 redegør nærmere for de tre forbehold i statsregnskabet. Erhvervsministeriet har hensat 1,1 mia. kr. for meget til afviklingen af olie- og gasproduktionen i Nordsøen, tilsyneladende fordi ministeriet er usikker på hvordan hensættelsen bør opgøres. Social-, Bolig- og Ældreministeriet har dels undladt at regulere hensættelser til byfornyelsesordninger, dels værdiansat tilgodehavender for lavt på grund af en bogføringsfejl, hvilket giver fejl i regnskabet på 551,1 mio. kr. Endelig har Justitsministeriet indregnet indtægter fra bøder på mindst 587 mio. kr. i det forkerte regnskabsår. For alle tre forbehold gælder, at beretningen først henviser til de regler, der gælder på området, og ud fra disse forklarer grundlaget for forbeholdet. Dette gør grundlaget for konklusionen klart og forståeligt for læsere uden de store regnskabsmæssige forudsætninger.

Kapitel 3 redegør for de to fremhævelser, hvor beretningen gør opmærksom på sager i ministeriernes regnskaber, der er forbundet med usikkerhed, men uden at det giver fejl i regnskaberne. Den første sag handler om Skatteministeriets opgørelse af borgeres og virksomheders gæld til inddrivelse, hvor der er sket forbedringer i forhold til foregående år, men stadig er usikkerhed med hensyn til opgørelsen. Med henvisninger til tidligere års beretninger og en faktaboks om de faktorer, der kan påvirke værdien af gæld til inddrivelse, forklares baggrunden for fremhævelsen kort og forståeligt for læseren. Den anden sag vedrører Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris hensættelse til minkerstatninger, som er opjusteret med 5,8 mia. kr. til 13,3 mia. kr. i 2023. Det forklares tydeligt, at hensættelsen er forbundet med usikkerhed, da for få sager er endeligt afgjort til at det præcist kan skønnes hvad de samlede udgifter til erstatning beløber sig til.

Kapitel 4 redegør for de ikke-væsentlige fejl og svagheder som revisionen har fundet i regnskabsforvaltningen. Kapitlet er væsentligt udvidet i forhold til 2022 beretningen og fylder nu mere end de to foregående kapitler tilsammen. Det er der sikkert en god forklaring på, men denne fremgår ikke tydeligt af beretningen. I kapitel 4.1 redegøres for fejl i statens balance hidrørende fra forkert værdiansættelse af statens kapitalandele i virksomheder. Det forklares tydeligt at hovedårsagen er, at kapitalandelene værdiansættes ud fra disse virksomheders årsrapporter, som imidlertid først offentliggøres efter at statsregnskabet er aflagt. I kapitel 4.2 redegøres for svagheder i Forsvarsministeriets regnskabsforvaltning og Boks 4 giver en god oversigt og en forståelig forklaring på svaghederne på en række områder. Kapitel 4.3 redegør for svagheder i ministeriernes styring af brugerrettigheder i IT-systemer, hvor der har været fokus på funktionsadskillelser, kontrol af tildelte rettigheder, kontrol af brugere med udvidede rettigheder, og kontrol af brugeres handlinger. Konklusionerne forklares tydeligt med henvisning til hvilke problemer det kan give, hvis der eksempelvis er manglende funktionsadskillelse på indkøbs- eller lønområdet. Den grafiske fremstilling af resultaterne i figur 3 og efterfølgende uddybninger bidrager dog ikke så meget til forståelsen, her havde det været bedre, at Tabel A fra Bilag 2 var sat ind i teksten i stedet. Kapitel 4.4 omhandler styring af IT-sikkerhed, hvor der fokuseres på om der foretages risikovurdering af IT-systemet, om der er hensigtsmæssige backupprocedurer, om der er styr på rettighedstildeling til teknisk personale, og om udvikling/test af systemer sker adskilt fra driften. Konklusionen er, at der er store mangler i de fire reviderede ministerier, hvilket klart fremgår af beretningen. Den mangelfulde risikovurdering af IT-systemerne er særlig interessant, da risikostyring på området forudsætter, at ministerierne er bevidste om hvilke konkrete IT-risici, der truer driften. Boks 9 giver eksempler på dette, men jeg savner at beretningen fortolker konklusionerne i kapitel 4.3 og 4.4 samlet. Hvad er den overordnede konklusion på de mange svagheder i IT-kontrollerne?

Samlet finder jeg beretningens konklusioner klare og forståelige. Anvendte fagudtryk er i vid udstrækning forsøgt forklaret i forklaringsbokse, således at læsere uden regnskabsmæssige kundskaber kan forstå disse. Det bør fastholdes og gerne udbygges i fremtidige beretninger.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Argumentationen i beretningen er generelt opbygget således, at der først redegøres for hvilke konkrete regler, der gælder på området. Disse redegørelser er gjort forståelige for læsere, som ikke er eksperter indenfor området. Ud fra de gældende regler forklarer beretningen dernæst grundlaget for forbeholdet, fremhævelsen eller fejl/svagheder. Dette gør grundlaget for konklusionen tydeligt og forståeligt for læseren. Endelig redegøres for hvorledes de berørte ministerier forholder sig til sagen, hvilket giver læseren en mulighed for at forstå om ministeriet er enig i kritikken, og hvad det har tænkt sig at gøre ved den. Sidstnævnte efterlader generelt læseren med en positiv opfattelse af, at revisionen for det meste leder til

forbedringer. Det er også en modvægt til de steder i beretningen, hvor der refereres til at Rigsrevisionen år efter år kritiserer mangelfulde kontroller på konkrete områder.

Jeg finder denne måde at argumentere på for overbevisende og klar. Argumentationen forudsætter sine steder et vist kendskab til regnskabsmæssige begreber som eksempelvis hensættelser og periodisering, hvilket er en rimelig forudsætning for kommunikationen. Ikke desto mindre kunne det godt overvejes, om læserens hukommelse kunne støttes ved at teksten suppleres med lidt flere begrebsforklaringer i forklaringsboks. Argumentationen kunne endvidere forstærkes ved at referere til andre relevante beretninger, som uddyber eller understøtter konklusionerne. Dette kunne eksempelvis være Beretning 19/2023 vedrørende inddrivelsesproblemer i Skatteministeriet eller Beretning 5/2023 vedrørende IT-beredskabet for samfundskritiske IT-systemer.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

Balance i argumentationen handler i mine øjne om hvorvidt beretningen fremlægger både de forhold, der taler for en konklusion, og de, der taler imod. Derfor foreslog jeg i evalueringen af Beretningen om revisionen af statsregnskabet for 2022, at konklusionernes balance ville fremtræde tydeligere, hvis det af beretningen fremgik, om ministerierne var enige i Rigsrevisionens konklusioner. Det er der rettet op på i 2023 beretningen, hvor hver omtalt sag afsluttes med en kortere eller længere redegørelse for om ministeriet er enig i kritikken, og hvad det vil gøre ved denne. Det gælder eksempelvis sagen om væsentlige fejl i hensættelser i Erhvervsministeriet, hvoraf læseren får et indtryk af den dialog der har været med ministeriet om problemet. Samlet set finder jeg derfor, at der er en god balance i de argumenter, som der præsenteres i sagerne.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 18/2023 har et klart beskrevet og velafgrænset formål. Reglerne, som ministerierne på de reviderede områder skal efterleve, fremgår af beretningen og bruges til at forklare konklusionerne. Det er således klart hvordan konklusionerne er fremkommet og der gives løbende gode eksempler, som fremmer forståelsen hos læseren. Hvad angår de forskellige mangelfulde IT-kontroller omtalt i kapitel 4, savner jeg dog en overordnet konklusion. Balancen i konklusionerne er generelt god, ikke mindst efter at det nu fremgår hvorledes ministerierne forholder sig til kritikken. Samlet set vurderer jeg derfor beretningen som "Meget tilfredsstillende".

Evaluering af Beretning nr. 19/2023 om revision af statens forvaltning i 2023

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen handler om Rigsrevisionens revisionen af statens forvaltning i 2023. Beretningen er opdelt i fire kapitler, samt to bilag:

- Kapitel 1: Formål og konklusion
- Kapitel 2: Resultater af juridisk-kritisk revision
- Kapitel 3: Resultater af forvaltningsrevision
- Kapitel 4: Sager, der kan afsluttes
- Bilag 1: Metodisk tilgang
- Bilag 2: Sager, vi følger fra tidligere beretninger

Beretningens struktur følger strukturen fra året før, således at der i særskilte kapitler fokuseres på resultaterne af den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen. Dette synliggør resultaterne af de to revisionstyper hver for sig, hvilket særligt giver juridisk-kritisk revision synlighed, som det f.eks. fremgår i afsnittet om regelbrud vedrørende fratrædelsesaftaler. Omvendt fremmer strukturen ikke afrapportering af sager, hvor der både er problemer med regelefterlevelse og forvaltning. Dette er eksempelvis tilfældet med problemerne med Skatteministeriets inddrivelsessystem PSRM. Samlet set finder jeg dog strukturen velvalgt i dette års beretning. Om det fremover er den rette struktur, afhænger nok af karakteren af de sager, der fokuseres på i beretningen.

Formålet med revisionen er klart beskrevet i kapitel 1 og går ud på at vurdere, om ministerierne efterlever udvalgte regler, og om de har systemer og processer, der understøtter en sparsommelig, produktiv og effektiv forvaltning. Det præciseres endvidere, at revisionerne ikke giver grundlag for en samlet konklusion om statens forvaltning. I princippet der dog ikke noget i vejen for at lave generelle konklusioner om forvaltningen på afgrænsede områder baseret på de stikprøver, der er lavet. En sådan generel konklusion er øjensynligt årsagen til at omtale resultaterne af revisionen af fratrædelsesaftaler i beretningen.

I beretningens kapitel 1 rapporteres resultaterne af de 39 temarevisioner, som Rigsrevisionen har gennemført i 2023. Tabel 1 giver en tydelig og let forståelig oversigt over de 39 udførte revisioner med tilhørende konklusioner, fordelt på henholdsvis juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision. Det fremgår endvidere tydeligt af tabellen hvilke konklusioner, der gennemgås nærmere i beretningen. Der er i 2023 ikke fundet væsentlige regelbrud eller forvaltningsmangler, som har givet anledning til kritiske udtalelser, så de sager, der gennemgås i beretningen, er medtaget fordi de skønnes at være af interesse for Statsrevisorerne. Jeg finder, at kapitel 1 giver læseren en god forståelse af omfang og resultater af Rigsrevisionens revision af statens forvaltning samt en mulighed for at danne sig et overblik over det generelle forvaltningsniveau i ministerierne.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionsager i beretningen?

I beretningens kapitel 2 gennemgås resultaterne af den juridisk-kritiske revision og i kapitel 3 resultaterne af forvaltningsrevisionen. Opdelingen svarer til oversigten i Tabel 1, som gør det muligt for læseren at gå fra tabellen til omtalen af de konkrete sager. Der er i modsætning til 2022 ikke fundet plads til at omtale positive

konklusioner i 2023 beretningen. Jeg finder det vigtigt for læserens generelle forståelse for forvaltningstilstanden i staten, at positive konklusioner i et passende omfang medtages i beretningen.

I beretningens kapitel 2.1. gennemgås resultaterne af den juridisk-kritiske revision af skatteministeriets gældsinddrivelse. Der er i år særligt fokus på gældsinddrivelsen vedrørende underholdsbidrag, som Udbetaling Danmark har lagt ud for, og som skal opkræves hos den part, som ikke har betalt. Rigsrevisionen finder, at Skatteministeriet har fortsat med at inddrive forældede dele af denne gæld baseret på en af ministeriet udarbejdet vejledning, som Rigsrevisionen finder ukorrekt og ufuldstændig. Skatteministeriets juridiske vurdering er dog, at inddrivelsen har været lovlige. Rigsrevisionen har ikke foretaget en juridisk vurdering af om dette er korrekt, men konkluderer blot, at der bør være overensstemmelse mellem Skatteministeriets vejledning og gældende ret. Det er en noget vag konklusion. En juridisk-kritisk revision bør kunne forholde sig til om Gældsinddrivelsesloven er overholdt eller ej. Kapitel 2.1 giver endvidere en status på Skatteministeriets generelle inddrivelse af gæld til det offentlige som opfølgning på tidligere beretninger. Denne del er klar og velskrevet, men hører nok hjemme i kapitel 3 sammen med beskrivelsen af forvaltningsrevisionen af inddrivelsessystemet PSRM.

Kapitel 2.2. gennemgår resultaterne af den juridisk-kritiske revision af brugen af fratrædelsesaftaler i ministerier og regioner, som er steget i de senere år. Ministerierne må kun bruge fratrædelsesaftaler i helt særlige tilfælde og regionerne kun i vanskelige afskedigelsessager. Undersøgelsen er baseret på en stikprøve på 98 sager i fire ministerier og alle 5 regioner. Revisionen konkluderer, at reglerne ikke er fulgt i halvdelen af de undersøgte fratrædelsesaftaler. Overtrædelserne handler om både uberettiget brug af aftalerne, gunstigere fratrædelsesvilkår end de almindelige overenskomstvilkår, og om fejlagtige beregninger af fratrædelsens størrelse mv. Der gives gode eksempler, hvilket gør at konklusionerne fremstår klart. Figur 3, 4 og 5 bidrager dog ikke med meget, som et par linjers tekst ikke ville kunne have formidlet.

I kapitel 3 gennemgås resultaterne af forvaltningsrevisionen. Kapitel 3.1. fokuserer på revisionen af sikkerhedsopdateringer af statens IT-systemer for at sikre mod nedbrud, misbrug og datalæk. Rigsrevisionen har i år revideret Skatteministeriets inddrivelsessystem PSRM, som leverandøren er stoppet med at fejlrette og sikkerhedsopdatere i februar 2024. Skatteministeriet har siden 2021 kendt til at PSRM skulle udfases, men har endnu ikke en plan klar for at flytte PSRM til en ny applikation. Konklusionen er klar og forståelig.

I kapitel 3.2 rapporteres om revisionen af budgetstyringen af flerårige projekter. Rigsrevisionen har revideret to IT-projekter under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og har konstateret mangler i det ene, IT-projektet DIX. Projektet er forsinket i 3 år og har kostet mere end dobbelt så meget som planlagt. Samtidig er gevinsterne ved DIX-projektet overestimeret, hvilket samlet fører til at den digitale proces er dyrere i administration end den manuelle proces. Det er en klar og forståelig konklusion.

I kapitel 4 gennemgås sager fra tidligere beretninger, der nu afsluttes. Der redegøres kort for sagen og for hvad de relevante ministerier har gjort for at imødegå den tidligere kritik. Også her er konklusion klar i form af Rigsrevisionens vurdering af, at sagen kan afsluttes.

Med en enkelt undtagelse finder jeg samlet set konklusionerne meget klare.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Generelt understøttes konklusionerne i beretningen af overbevisende og klare argumenter i form af, at ministeriernes handlinger holdes op mod revisionskriterier. Revisionskriterierne er de konkrete regler, der

skal overholdes (kapitel 2), og de konkrete krav til styringen af ministeriernes systemer og processer (kapitel 3). Det er dog lidt forskelligt hvordan og hvor detaljeret revisionskriterierne forklares.

I kapitel 2.1. bruges Skatteministeriets juridiske vejledning vedrørende gældsinddrivelse som det regelsæt, der revideres op imod. Argumentationen handler om at denne vejledning ikke er i overensstemmelse med gældende ret, hvilket jeg formoder er Gældsinddrivelsesloven med tilhørende bekendtgørelser. Jeg savner her, at argumentationen kommer mere i detaljer med hvad det er for regler og omstændigheder ved sagen, der gør, at der er uenighed med Skatteministeriet om hvorvidt gældende ret er fulgt.

I kapitel 2.2. vedrørende fratrædelsesaftaler forklares de grundlæggende regler i starten af afsnittet samt i Boks 2. Jeg savner lidt eksempler, som kan hjælpe læseren med at forstå hvad der kunne være legitime "helt særlige tilfælde" eller "vanskelige afskedigelsessager", herunder om disse relaterer sig til de i Figur 4 fremhævede sager. Men bortset fra dette argumenteres der overbevisende og klart.

I kapitel 3.1 vedrørende IT-sikkerhed forklares det hvorfor sikkerhedsopdateringer er vigtige og der refereres til ISO 27001, dog uden at de konkrete regler forklares. I dette tilfælde betyder det nu ikke så meget for argumentation, da den hovedsageligt handler om at forklare de mulige konsekvenser af, at der ikke er lavet en plan for migrering af PSRM til en ny platform. Argumentationen er klar og overbevisende.

I kapitel 3.2. om budgetstyring af flerårige projekter er revisionskriteriet, at ministerierne lever op til statens krav til budgetstyring, som fremgår af Budgetvejledningen samt af den statslige it-projektmodel. I 2022 beretningen var der en infoboks, der forklarede nærmere om kravene, men den er ikke med i år. Beretningen forklarer ikke kravene yderligere, men redegør dog for udviklingen i projektets tidsplan og budget i Boks 3. Da argumentationen går på at budget, tidsplan og mål er overskredet er dette tilstrækkeligt. Jeg så dog gerne, at det blev præsenteret lidt tydeligere hvad kravene til styring af statslige it-projekter generelt er. Det er næppe sidste gang denne type sager bliver omtalt i beretningen om revisionen af statens forvaltning, så en standardbeskrivelse kunne måske udarbejdes og bruges som fast bilag.

I kapitel 4 er revisionskriterierne forklaret i de tidligere omtaler af sagen, som der følges op på. Argumentationen er kort men klar, da sagerne kan afsluttes.

Generelt finder jeg således argumenterne overbevisende og klare. Et mindre forbedringsforslag er, at revisionskriterierne præsenteres mere ensartet i beretningens enkelte kapitler.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

For at vurdere om en konklusion er balanceret kræver det, at læseren bliver præsenteret for både Rigsrevisionens konklusioner og de reviderede ministeriers forklaringer om forholdene, herunder hvad de har af planer for at rette op på kritikken. Det varierer i hvilket omfang dette er tilfældet i beretningen.

I afsnit 2.1 anerkender Skatteministeriet tilsyneladende problematikken med uklare forældelsesregler, men der er ingen information om hvad de vil gøre ved sagen. Sammen med det uklart beskrevne retsgrundlag er det derfor vanskeligt at vurdere om konklusionen er balanceret.

I afsnit 2.2 fremstilles sagen forholdsvis faktuel, men det forklares det ikke, hvordan de berørte ministerier og regioner forholder sig til Rigsrevisionens kritik af brugen af fratrædelsesaftaler. Der er heller ingen information om der vil blive gjort noget for at rette op på forholdene. Det giver ikke læseren mulighed for at vurdere, om konklusionen er balanceret.

I afsnit 3.1. er der til gengæld en detaljeret forklaring på hvordan Skatteministeriet forholder sig til problemerne med sikkerhedsopdatering af PSRM, hvor læseren får en indtryk af den dialog, der har været med Skatteministeriet om sagen. Læseren kan således se ministeriets forklaring på hvorfor de mener sikkerhedsrisikoen er minimeret og hvornår en modificeringsplan kan forventes klar. Det er også godt for balancen, at Rigsrevisionen tager kritisk stilling til disse forklaringer. Konklusionen fremstår i dette afsnit klart balanceret.

Af kapitel 3.2 fremgår det, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er enige i kritikken af, at DIX-projektet overskrider budgettet og er væsentligt forsinket. Det er positivt for balancen i konklusionen, men det vil ikke skade med yderligere information om ministeriets videre arbejde med projektet, herunder hvornår udstedelsen af eksportcertifikater bliver 100% digitaliseret.

Kapitel 4 handler om sager fra tidligere beretninger, hvor der redegøres for hvad de relevante ministerier har gjort for at imødegå den tidligere kritik, således at sagen kan afsluttes. Dette kapitel forstærker indtrykket af, at der er balance i tidligere beretningers konklusioner.

Samlet set er der således plads til nogen forbedringer i balancen hvad angår afrapporteringen af den juridisk-kritiske revision, men god balance i sagerne om forvaltningsrevision. Der er i år ikke fundet plads til at omtale nogen af de positive konklusioner, som Rigsrevisionen jf. Tabel 1 har mange af i 2023. Jeg har tidligere fundet omtale af positive konklusioner medvirkende til at give et indtryk af beretningens overordnede balance og savner disse.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 19/2023 giver et godt overblik over Rigsrevisionens arbejde med at revidere statens forvaltning og de tilhørende konklusioner. Da der i 2023 ikke har været sager som giver anledning til kritiske udtalelser, har Rigsrevision i beretningen valgt at omtale fire sager vedrørende regelbrud og forvaltningsmæssige mangler i de reviderede områder. Der gives en god forklaring på hvorfor disse sager er udvalgt. Konklusionerne er generelt klare og underbygget af overbevisende argumenter, der yderligere kan forbedres ved en mere ensartet fremstilling af de relevante revisionskriterier. Konklusionerne på sagerne vedrørende forvaltningsrevision fremtræder velafbalancerede, hvorimod konklusionerne på sagerne omtalt under juridisk-kritisk revision mangler det reviderede ministeriums perspektiv på sagen. Samlet set er det dog en mindre kritik og jeg vurderer beretningen som "Meget tilfredsstillende".

Evaluering af Beretning nr. 20/2023 om revisionen af virksomheder udenfor statsregnskabet for 2023

Er beretningens emne og formål klart beskrevet og afgrænset?

Beretningen omhandler revisionen af regnskabsåret 2023 for 49 virksomheder udenfor statsregnskabet, som er helt eller delvist finansieret af staten. Det er første gang, at resultatet af disse revisioner rapporteres i en særskilt beretning og det sker på anmodning af Statsrevisorerne. Tidligere er rapporteringen sket gennem offentliggjorte notater og nærværende beretning fremtræder ikke væsentligt forskellig fra sidste års notat i opbygningen. Det egentlige formål med disse revisioner fremtræder ikke tydeligt af introduktionen, men skal sandsynligvis findes i Folketingets behov for at føre tilsyn med de aktiviteter, som regeringen placerer i virksomheder udenfor statsregnskabet.

Beretningen er opdelt i to kapitler og et bilag:

- Kapitel 1: Introduktion og konklusion
- Kapitel 2: Revisionsresultater for regnskabsåret 2023
- Bilag 1: Nøgletal for virksomhederne og den udførte revision i 2023.

I kapitel 1 forklares revisionens omfang og konklusioner. Revisionsopgaverne omfatter primært finansiell revision og Rigsrevisionen har givet påtegning uden forbehold i alle 49 virksomheder. Udover finansiell revision har Rigsrevisionen udført elementer af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision i hovedparten af de reviderede virksomheder, hvilket har givet anledning til 10 kritiske udtalelser, som omtales i kapitel 2. Kapitel 1 redegør endvidere for hvilke virksomheder, der er omfattet af revisionen, herunder hvilken revisionsordning de er omfattet af (Tabel 2) og deres størrelse målt på omsætning (Figur 3 og 4). I relation til Tabel 2 så jeg gerne, at Rigsrevisionen oplyste hvilke godkendte medrevisorer eller §9-revisorer, som man samarbejder med i de enkelte virksomheder. Som alternativ til Figur 3 og 4 kunne oplysning om virksomhedernes omsætning oplyses i Tabel 1. Endelig omtales i kapitel 1 ansvarsfordelingen mellem virksomhed og ministerium, hvilket er vigtig information for at læseren kan forstå hvem, der skal reagere på Rigsrevisionens beretninger. Afsnittet kunne eventuelt tilføjes information om hvordan Rigsrevisionen rapporterer revisionernes konklusioner til virksomhederne og ministerierne. Disse forslag er dog småtilføjelser og jeg finder samlet set beretningens emne og formål klart beskrevet.

Er der klare konklusioner i de enkelte revisionssager i beretningen?

Tabel 1 giver et godt overblik over de udførte revisioner og de tilhørende konklusioner. Den finansielle revision har i alle tilfælde resulteret i en påtegning uden forbehold, hvilket er kommunikeret så klart som det kan gøres. Rigsrevisionen kan på grund af tavshedspligt ikke rapportere yderligere detaljer fra de konkrete revisioner end de, der fremgår af årsrapporterne. Det kunne dog overvejes, om der kunne rapporteres om relevant indhold af revisionsprotokoller og anden fortrolig kommunikation med bestyrelserne i en generel og/eller anonymiseret form.

Resultaterne fra den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen formidles i beretningens kapitel 2. Det drejer sig om ti kritiske udtalelser, hvoraf fire vedrører væsentlige regelbrud og manglende styring i indkøbsprocessen hos TV 2 Kosmopol og TV 2 Fyn, og seks vedrører væsentlige regelbrud i en række stiftsråds

afgørelser om tildeling af lån fra kirke- og præsteembedskapitalen. I begge typer af sager er konklusionerne klare og læserens forståelse støttes ved eksempler.

Bliver konklusionerne underbygget af overbevisende og klare argumenter?

Også i denne beretning er argumentationen opbygget således, at der først redegøres for hvilke regler, der gælder på området. Ud fra de gældende regler forklarer beretningen dernæst grundlaget for den kritiske udtalelse. Dette gør grundlaget for konklusionen tydeligt og forståeligt, også for læsere uden regnskabs- eller forvaltningsmæssige forudsætninger. Endelig redegøres for hvorledes de berørte virksomheder og ministerier forholder sig til sagen, hvilket giver læseren en mulighed for at forstå om de er enige i kritikken og hvad de har tænkt sig at gøre ved den. Konklusionerne er således baseret på overbevisende og klare argumenter.

Fremstår konklusionerne balancerede set i forhold til de argumenter, som Rigsrevisionen har præsenteret i sagen?

Balance i argumentationen handler om hvorvidt beretningen både fremlægger både de forhold, der ligger bag en konklusion, og de berørte virksomheders forklaringer vedrørende forholdene. I nærværende beretning er denne fremgangsmåde kun mulig for konklusionerne af den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen. For begge revisionstyper redegøres for de relevante virksomheders eller ministeriers forklaringer vedrørende forholdene og hvad de vil gøre for at rette op på kritikpunkterne fremover. Det gør, at konklusionerne fremtræder balancerede.

Hvad angår den finansielle revision er der i alle tilfælde tale om positive konklusioner, altså påtegninger uden forbehold. Disse er standardpåtegninger, som designet til at formidle revisors overordnede konklusion på revisionen af årsrapporten, og de giver ikke mulighed for at demonstrere balance i konklusionen. Havde der været tale om konklusioner med forbehold eller afkræftende konklusioner ville revisor skulle have redegjort nærmere for forholdet og der ville være mulighed for at vurdere balancen i konklusionen.

Samlet vurdering af beretningen

Beretning nr. 20/2023 en spændende ny beretning, som giver Rigsrevisionen mulighed for at lave en samlet afrapportering af deres revisioner af de virksomheder, der ligger udenfor statsregnskabet. De fleste omfattede virksomheder er relativt små, men beretningen er et vigtigt redskab i Folketingets tilsyn med de aktiviteter, som vælges placeret i virksomheder udenfor statsregnskabet. Beretningen giver overblik over denne form for virksomheder og har fokus på de kritiske bemærkninger, som den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen har givet anledning til. Konklusionerne er klare og godt understøttet af overbevisende og velafbalanceret argumentation. Konklusionerne på de finansielle revisioner er overskuelige, men kan ikke give læseren yderligere indsigt i hvad revisionen måtte have fundet. Samlet set vurderer jeg beretningen som "Meget tilfredsstillende".